

Değerli Konuklar,

Sizleri, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına, sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

33. Kalite Kongresi'nde, KALDER'in nazik davetiyle bugün sizlerle bir arada bulunmanın mutluluğunu yaşıyorum.

Burada, iş dünyasının geleceğine dair yepyeni perspektifler kazanmak, büyük değişimlerin yarattığı fırsatları değerlendirmek ve "yeni sürümlere hazır olmak" için toplandık. Bu önemli platformun, iş dünyasının kendini yenileyerek dönüşümlere uyum sağlama çabasında, yol gösterici bir rol üstleneceğine inanıyorum.

Değerli konuklar

Uzun bir süredir, hem çoklu krizlerle hem de kapsamlı dönüşümlerle tanımlanan bir çağın içinde yaşıyoruz.

Benzer şekilde, dönüşümler de baş döndürücü.

Bugün dijital teknolojilere ve yeşil ekonomiye geçiş ikiz dönüşüm olarak adlandırılıyor. Sürdürülebilirlik ve yeşil ekonomi kavramları, stratejik olarak giderek daha kilit bir konuma yerleşiyor.

Başta yapay zeka olmak üzere, yeni teknolojilerin dönüştürücü etkilerini artık, bizler de kendi yaşamlarımızda deneyimlemeye başladık.

Bu koşullar altında, yenilenmeye açık olup, çevik bir bakış açısıyla riskleri ve fırsatları ayırt edebilmek, günümüzde ister kurumsal sahada olsun, ister uluslararası sahada olsun, rekabet gücünü belirleyen ana etmen olmuş durumda.

Yalnızca risklerden kaçınmak, ya da fırsatlara kontrolsüzce atılmak yerine, ikisinin dengesi üzerinde ilerlemenin, geleceğin belirsizliklerine karşı sağlam bir temel oluşturmanın da, anahtarı olduğuna inanıyorum.

Her iki alanda da, başarılı olmamızın formülü ise adaptasyon, bir diğer deyişle uyum sağlama becerimiz olacaktır.

Değerli konuklar,

Nasıl ki bundan önceki dalgalarda yaşanan dönüşümler ekonomiden siyasete, şirket yönetim yaklaşımından yeni ürünlere, enerjiden toplumsal yaşama, eğitim sisteminden küresel dengelere hayatın tüm alanlarını, yeniden düzenlemişse, bu sefer de öyle olacak.

Dönüşüm dalgalarına zamanında uyum sağlayamayan ülkeler, küresel rekabet yarışında geri kalıyorlar, kalmaya da devam edecekler. Yeni teknolojileri geliştiren, sürdürülebilir sanayi ve enerji yaklaşımlarına geçiş yapan ülkeler, verimliliklerini artırıyor hem ekonomik olarak ileri gidiyor, hem de küresel sistemde daha güçlü bir konum elde ediyorlar.

TÜSİAD olarak, ellinci yılımız kapsamında yayımlamış olduğumuz Geleceği İnşa adlı raporumuzda günümüzde refahın en önemli belirleyicilerinin

- 1) Nitelikli insan kaynağı
- 2) Güvenilir ve kapsayıcı kurum ve kurallar ve
- 3) Bilim, teknoloji ve inovasyon

olduğunun altını çizmiştik.

Gerçekten de bugünün dünyasına baktığımızda, küresel sistemin içinden geçtiği, çoklu riskler ve tehditler çağında ülkemizin geleceği bu unsurlarla ilişkili.

Değerli konuklar,

Yeni dünya düzenine ayak uydurmanın en önemli adımı, hiç şüphesiz eğitimidir.

Dünya Ekonomik Forumu'nun "İşlerin Geleceği" raporuna göre, yalnızca beş yıl içinde, bugünkünden çok farklı meslekler ve beceriler konuşulacak. Bugün okula başlayan çocukları, mezun olduklarında bambaşka bir iş dünyası bekliyor.

Meslekler değişiyorsa, eğitim sistemimizi de bu değişimlere yanıt verecek bireyler yetiştirmek üzere yeniden yapılandırmalıyız. 2003'ten beri katıldığımız OECD PISA araştırması, 15 yaşındaki öğrencilerimizin fen, matematik ve okuma becerilerini ölçüyor;

ancak hala OECD ortalamalarının gerisindeyiz. Bu temel beceriler geleceğin meslekleri için de çok gerekli.

Dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmayı hedefliyorsak, eğitim kalitemizin de ilk 10 seviyesine ulaşması gerektiğini unutmamalıyız.

- Eğitim sürecinin her kademesinde çocuklarımıza, bilimsel ve 21. yüzyıl becerilerini esas alan bir eğitim sunmalıyız.
- Temel becerilerde donanımlı, dijital ve teknik yetkinliği yüksek, yabancı dile hakim ve sosyal açıdan gelişmiş gençler yetiştirmeliyiz.
- Gençlerimizin analitik, eleştirel ve disiplinler arası düşünebilmelerini teşvik etmeliyiz.
- Eğitim sistemini ezbercilikten kurtararak meraklı, yaratıcı ve girişimci bireyler yetiştirmeye odaklanmalıyız.
- İşbirliğine yatkın, çeşitliliğe ve çevreye duyarlı bireyler yetiştirmeliyiz.
- Eğitim ile iş gücü piyasası arasındaki bağı güçlendirmeli ve mesleki eğitimi günün ihtiyaçlarına uygun hale getirmeliyiz.
- Kamunun kaynak tahsisinde eğitimi önceliklendirmeli ve çok daha fazla kaynağı eğitime ayırmalıyız.
- Cumhuriyetimizin ilk yıllarındaki gibi eğitimde fırsat eşitliğini her gencimize sunmalıyız.

Böylesi bir eğitim sistemi, demokratik, laik ve hukuka bağlı Türkiye'yi ekonomik ve sosyal kalkınma ile küresel rekabet hedeflerine taşıyacak en önemli araç olacaktır.

Unutulmamalıdır ki, nitelikli insan kaynağı bulmak dünyada ve Türkiye'de giderek zorlaşıyor. Ülkeler arasında yoğun bir rekabet söz konusu. Biz bu rekabette dezavantajlı durumdayız ve gençlerimiz

giderek daha artan oranlarda yurtdışını tercih ediyor. TÜİK verilerine göre, yükseköğretim mezunları arasında beyin göçü oranı geçtiğimiz yıl %2'ye ulaştı.

Beyin göçünü durdurmak ve gençlerimizi ülkede tutabilmek için kurumlarımızı güçlendirmeli ve gençlerin hayallerini kendi ülkelerinde gerçekleştirebileceği bir iklim yaratmalıyız.

Değerli konuklar,

Yeni dünya düzeninde rekabetin belirleyici gücü yüksek teknolojiden geçiyor. Ülkemizin Küresel Rekabet Endeksi içinde yüksek teknoloji ihracatındaki konumu Güney Avrupa ülkelerinin de gerisinde. Yüksek teknoloji ürünlerin payını yükseltecek, teknoloji üretme ve entegrasyon yetkinliğimizi artıracak bütünsel yatırımlar stratejik önemde.

Birleşmiş Milletler tarafından yapılan bir araştırmaya göre, yapay zekanın da aralarında olduğu 17 ileri teknolojinin, 2030 yılına kadar 10 trilyon dolarlık bir pazar yaratabileceği tahmin ediliyor. Bu oran, Hindistan ekonomisinin mevcut büyüklüğünün yaklaşık üç katına tekabül ediyor. Geleceğin ekonomisi dijitalleşmenin yarattığı değer üzerinden şekilleniyor.

Türkiye'nin, geleneksel ekonomide küresel GSYH içindeki %1'lik payına karşılık, dijital ekonomideki payı %1 (binde bir) civarında. Bu veriler bize potansiyelimizi hayata geçirecek adımları atmanın kritik olduğunu gösteriyor. Güçlü ve en üst seviyede sahiplenilmiş politika vizyonunu etkili ve bütüncül destek mekanizmaları ile kararlılıkla hayata geçirmeliyiz.

Yüksek teknoloji üretim ekosistemini geliştirecek, küresel rekabetin dinamiklerini dikkate alan, odaklı Ar-Ge programlarını sürekli bir şekilde güçlendirmeye ihtiyacımız var.

Bu son teknolojik dalganın önemli bir özelliği de çevre ve enerji politikalarında kapsamlı bir değişimi içeriyor olması. Daha önceki teknoloji dalgalarının, karbon esaslı enerji kaynaklarına dayalı yapısının artık sürdürülemez olduğu ortaya çıktı.

Bugün dijital teknolojilere ve yeşil ekonomiye geçiş ikiz dönüşüm olarak adlandırılıyor. Sürdürülebilirlik ve yeşil ekonomi kavramları, stratejik olarak giderek daha kilit bir konuma yerleşiyor.

Bizim de bu değişime ayak uydurmamız ve sektörlerimizi sürdürülebilirlik doğrultusunda geliştirmemiz lazım.

Unutmayalım ki, yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm iç içe geçen alanlar. Bir başka ifadeyle, sürdürülebilirlik dijital teknolojileri de etkin bir şekilde kullanmamızı, dijital dönüşümü başarmamızı gerektiriyor.

Yeşil dönüşümün bir ayağını da fosil yakıtlara bağımlılığın azaltılması oluşturuyor. Yeni dönemde hem enerji verimliliğinin artması, hem de yenilenebilir kaynaklara ağırlık verilmesi kaçınılmaz olacak. Bizler de evlerimizden, iş yerlerimizde, tüm ekonomik yapımızı bu doğrultuda dönüştürmeliyiz.

Değerli konuklar,

Değişime uyum sağlama hızımızın, dış dünyadaki değişim hızından yavaş olmaması gerekir. Türkiye çok büyük, çok potansiyelli bir ülke. Unutmayalım ki, geleceğimizi bugün atacağımız adımlar şekillendirecek. Bu adımlar birbiri ile etkileşim içerisinde, kartopu misali, büyüyerek ve diğerlerinin etkisini büyüterek bizi daha iyi bir geleceğe taşıyacak.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, verimli bir toplantı diliyorum.